

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Številka 102.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

Izhaia vsak torek in petek

Liubliana, petek 10. oktobra 1941-XIX

Cena posamezni številki 0.60

Obisk predsednika fašističnih trgovskih nameščencev

Ljubljanski velesejem je v ponedeljek posetil predsednik konfederacije fašističnih trgovskih nameščencev. Na postaji so ga sprejeli zastopniki organizacije trgovskih nameščencev iz Ljubljane. Predsednik konfederacije se je odpeljal na Visoki Komisariat, kjer je Visokemu Komisarju predstavil svoje sodelavce ter ga pozdravil v imenu italijanskih trgovskih nameščencev. Za pozdrav se je Visoki Komisar pristrčno zahvalil in izrazil svoje zadovoljstvo nad delovanjem konfederacije v Ljubljanski pokrajini. Po sprejemu pri Visokem Komisarju si je predsednik konfederacije s spremljevalci ogledal velesejem.

Že nad 20 milijard lir podpisanih zakladnih bonov

Finančni minister in guverner Italijanske banke je kot predsednik konzorcija za podpisovanje 5 odstotnih 9 letnih zakladnih bonov, ki zapadejo 15. septembra 1950., sporočil Duceju, da se je podpisovanje novih zakladnih bonov povzpelo na 20.216.072.000 lir. V februarju so dosegli izdani boni znesek 15.272.884.000 lir. Število podpisnikov zakladnih bonov je velikansko in iz vseh vrst prebivalstva, kar dokazuje, da so zlasti mali vlagatelji odločno pripomogli k velikemu uspehu teh finančnih operacij. Zelo veliko bonov so podpisali tudi Italijani v tujini, tako v Severni Afriki in na Egejskem otočju. Posebnega pomena so vpisi Italijanov v Gondarju, ki so tudi pri tej priliki izkazali svoj patriotizem.

Nove določbe o inspekciji dela

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naredbo, po kateri je postal doslej VI. oddelku priključen odsek za inspekcijo dela samostojen odsek ter se imenuje »Inspekcija dela za Ljubljansko pokrajino«. V pristojnost odseka spadajo vsi posli po določbah o inspekciji dela, določanju minimalnih mezd, sklepanju kolektivnih pogodb, poravnavanju in razsodništvu. Pritožbe proti odredbam inspekcije dela se morajo vlagati v 14 dneh na Visoki Komisariat, ki odloča dokončno. Nadzorovalne pristojbine iz § 20. uredbe z dne 1. 3. 1941. se po odbitku 5% za stroške izterjavanja odvedejo Vis. Komisariatu na tekoči račun.

Zamrznjena vplačila za uvoz blaga iz Nemčije

Na podlagi poziva Visokega Komisariata vabi Duceja vse tvrdke, ki so vplačale med 10. in 31. marcem tega leta po naših denarnih zavodih denarne zneske za uvoz blaga iz Nemčije, da sporoče Zvezi višino zneska nakazila, denarni zavod, pri katerem so zneske vplačali, in nemško tvrdko, za katero so plačali.

Ta nakazila so bila zaradi vojne zaustavljena pri bivši Narodni banki v Beogradu. Skupna vsota vplačil v tem času je bila precej visoka zaradi ugodnega tečaja marke po din 14.80.

Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani

ima občni zbor v četrtek 23. oktobra ob pol šestih zvečer v Trgovskem domu. Dnevni red običajni.

Popoln uspeh Ljubljanskega velesejma Bogate in odlično prirejene razstave

Letošnji Ljubljanski velesejem se v mnogem oziru prav znatno razlikuje od prejšnjih velesejmov. Predvsem treba poudariti vseskozi resni značaj letošnjega velesejma, ki je res pravi vzorčni velesejem. Ni onega hruma in šuma ko druga leta in ves poudarek je na razstavah, dočim je veselni prostor, kolikor ga je še ostalo, le še poststranskega pomena.

Posebno razveseljivo pa je to, da ni na velesejmu nekdanjih silno glasnih malih prodajalcev, ki na resnični vzorčni velesejem res niso spadali. A tudi zunanja slika velesejma se je ugodno spremenila in ni pretirano, če rečemo, da se je uvrstil letošnji ljubljanski velesejem med prve velesejme vsega jugo-vzhoda.

Letošnji velesejem se nadalje odlikuje po vzorni ureditvi razstav. Treba samo pogledati vseskozi reprezentativno razstavo Ljubljanske pokrajine. Vse koje so urejene zelo okusno, vse blago je razstavljeno na način, da se prednosti razstavljenih predmetov takoj vidijo. Pri tem pa ni nikjer nobene vsiljivosti. Vsak obiskovalec iz Ljubljanske pokrajine zapušča njen paviljon z vidnim zadovoljstvom, ker dokazujejo razstave v njem gospodarsko silo pokrajine in veliko delavnost prebivalstva.

Odveč je poudarek, da so italijanske razstave na velesejmu organizirane s posebno skrbnostjo

in vabljivim okusom. Gospodarska sila Italije se na Ljubljanskem velesejmu manifestira naravnost suggestivno. Obiskovalec strmi nad izdelki težke italijanske industrije, občuduje njene stroje ter naprave in spoznava, da se je italijanska industrija uvrstila že med prve industrije na svetu, glede umetnih tkanin pa celo med vodilne.

Velik vtis napravljajo tudi razstave italijanskih ministrstev. Kar je nova Italija storila za izboljšanje zemljišč, napredek, ki ga je dosegla pri izgradnji velikih cest, velike vodovodne in druge naprave, vse to sili k občudovanju.

Razstave italijanskega kmetijstva in kmetijskih pridelkov pa kažejo, da se pri načrtnem dvigu industrije ni zanemarjalo italijansko kmetijstvo.

Posebno mnogo ljubiteljev pa je naša razstava italijanske umetne obrti. Tu se vidijo lepote, ki kar vabijo k nakupu.

Tako je letošnji Ljubljanski velesejem v vsakem pogledu v celoti dosegel svoj glavni namen: da pokaže gospodarsko silo Ljubljanske pokrajine in ostalih pokrajin kr. Italije in da posreduje čim živahnije gospodarske stike med Ljubljansko pokrajino in drugimi pokrajinami Italije. Po letošnjem velikem uspehu Ljubljanskega velesejma ni nobenega dvoma, da bo Ljubljanski velesejem izpolnil tudi svoje druge naloge.

Nekaj podatkov o italijanskih tvrdkah

Med mnogimi tvrdkami, ki razstavljajo na letošnjem Ljubljanskem velesejmu, je milanska tvrdka Agostini med največjimi z raznimi stroji za obdelavo lesa, železa, volne itd. Razstavljene ima vse stroje, ki jih potrebuje moderna mehanična industrija. Med raznimi strojušnicami, stiskalnicami, rezkalnicami in pletilnimi stroji je razstavljen tudi stroj, ki takorekoč gleda v železo, ker sam naznači izvršne napake materiala in konstrukcije. Na razstavnem prostoru so poskusni pregledi vsak dan od 11. do 12. in od 14.30 do 17. ure.

Naša pokrajina je uvažala razne kameninaste izdelke deloma iz Madžarske, deloma iz Nemčije ter zato ni bilo videti italijanskih izdelkov na našem trgu.

Na letošnjem velesejmu je razstavila tvrdka Società del Gres Ing. Sala & Co., Milano, kot največja in najstarejša tovarna v Kraljevini svoje izdelke iz kamenine. Ta tovarna je bila ustanovljena l. 1887. Predvsem izdeluje odvajalne cevi z vsemi pripadajočimi fazonskimi komadi, turške klosete, pokončne pisoire, opaže za greznice, kakor tudi za kmetijstvo uporabne predmete.

Prvič se je v Ljubljani pokazala obširna tekstilna industrija Italviscosa v svojem novem in bogato opremljenem paviljonu. Čeprav je pokrajina že prej poznala in cenila italijansko umetno svilo, je bila želja, da bi se tudi najširša javnost upoznala z njo in videla, koliko je storila in še stori Italija za oblačilno stroko. Na tukajšnjem velesejmu so se hoteli še posebej

lotecnia iz Milana. Ustanovil jo je profesor Ignacij Porro v l. 1870. in je doživela svoj veliki razvoj pod vodstvom inž. Angela Salmoiraghi. Tvrdka izdeluje vse precizijske aparate za astronomijo, geodezijo, topografijo, nautiko, aeronautiko, meteorologijo, hidrometrijo in termotehniko. Razen tega izdeluje prvovrstne triedre in daljnogledke kakor tudi leče za očala. Tvrdka je postala vodeča italijanska tvrdka za leče za očala, tako da je Italija po zaslugi tvrdke danes neodvisna od uvoza. Izdeluje tudi termometre za mrzlico, instrumente za risanje, posebne aparate za preizkušnjo cementov in hidravličnih konglomeratov. Producira tudi žaromete in aparate za svetlobne znake.

Tvrdka Ansaldo, delniška družba, Genova-Cernigliano, razstavlja svoje industrijske naprave in izdelke, ki pričajo o njeni izredni zmogljivosti. Družba zaposluje 30.000 delavcev ter okoli 5000 inženirjev in uradnikov. Družba ima svoje ladjedelnice, kjer izdelujejo vse konstrukcije za pomorstvo od najmanjše tovarne do največje bojne ladje, kakor tudi vso opremo od vijaka do pogonskih telegrafskih naprav. Družba izdeluje tudi tanke, oklopne vlake, vse vrste topov in vse druge k tej stroki spadajoče izdelke. Nadalje kalorične centrale, parne kotle vseh vrst, turbine, kurilne naprave vseh vrst, Dieslove motorje vseh vrst itd. Vse električne naprave, motorje, transformatorje, generatorje, industrijske naprave in konstrukcije za industrijo kakor za rudarsko industrijo, instalacije in orodje za globoko vrtanje (petrolej, vodo, metan itd.), naprave za kemično industrijo itd. Kovinske konstrukcije, kakor mostove, zapornice, delovne dvorane, električne železnice, železniške vozove vseh vrst, vse naprave za dviganje in transport, vse vrste delovnih strojev.

Na razstavnem prostoru vidimo v obratu tricilindrski Dieselmotor za pogon na nafto ali na olje, kako točno in brezhibno deluje, enako tudi več drugih motorjev manjših vrst. Razstavljeni so tudi modeli bojnih in drugih ladij, električne železnice, model transformatorja, največjega do sedaj v Italiji ter enega med največjimi na svetu. Razstavljeni so tudi motorji za filobuse, kakor tudi razne kovine in zlitine ter orodje. Razstava je veličastna ter izmed najlepših.

Gospodarski napredek Albanije

Italijani so zasedli Albanijo meseca aprila l. 1939., po povelju Duceja pa je že 5. maja 1939. začela delovati v Tirani albanska družba za ceste »Azienda Strade Albania«, ki je podrejena Avtonomnemu državnemu cestnemu podjetju Italije (A. A. S. S.). Prva nova cesta je bila Via Littorea, ki veže Tirano z Dračem in ki je dolga 34 km. Zgradili so jo na stroške italijanske vlade. Do julija 1941. je bilo zgrajenih 300 km novih cest, dolžina popravljenih in razširjenih

cest pa znaša 750 km. Cilj vsega prizadevanja je moderno cestno omrežje v dolžini 1500 km.

Kmalu so bili napravljeni tudi načrti za gradbo železniške proge od Drača ob morsk obali čez Kavaj v Valoni ter od Drača v zaledje zaradi dovoza železnih in kromovih rud. Za javna dela v Albaniji je določenih 580 milijonov lir in pride od tega za gradbo železnic in za pristaniške ureditve 190 milijonov. Pri transbalkanski železnici bo imela Albanija važen

delež, iz Valone pa bo vodila kakih 160 km dolga proga v Florino v Grčijo.

Napredku albanskega gospodarstva služijo tudi številna tehnična podjetja. Dve novi oljarni obratovanja v Valoni in Elbasanu, tretjo pa gradijo v Beratu. V dveh letih so zgradili veliko sladkorno tovarno v Korici, ki bo mogla oskrbovati vso deželo s sladkorjem. Nedavno so bili odobreni načrti za gradbo velike tovarne za proizvodnjo alkohola, gradijo in urejujejo pa tudi številne sirarne. Nekemu zasebnemu podjetju je bilo prepuščeno, da uredi tovarniške naprave za pranje in predelovanje domače volne, lani pa je začelo obratovati tudi 7 hladilnic, ki oskrbujejo z ledom vse trgovine z živili v večjih krajih.

Gospodarskemu razvoju Albanije posveča Italija veliko skrb že dolga leta. Od l. 1928. do 1938. je prispevala k albanskemu državnemu proračunu okrog 1900 milijonov lir in je tako ves napredek Albanije plod italijanske iniciative in pomoči.

Cenik za uvoženi sir

Združenje trgovcev, sekcija trgovcev s specerijskim in kolonijalnim blagom sporoča, da je cenik za uvoženi sir vsem članom na razpolago v pisarni združenja. Ceniki morajo biti izobešeni na vidnem mestu v poslovnih prostorih.

Novo racioniranje živil

Prevod je po naročilu Vis. Komisariata izenačil tukajšnje predpise o racioniranju živil z onimi v ostali Italiji. Od 1. novembra dalje se izdajajo naslednje nakaznice:

Navadna (belo-rumena) za vse prebivalce za dnevni nakup 200 g kruha ali 170 g krušne moke ali 300 g koruzne, 1 kg riža in 1 kg testenin mesečno, 400 g masčob (mast, slanina, olje, maslo), 500 g sladkorja in 150 g enotnega mila mesečno.

Posebna (rdeča) za ročne delavce (služničad, delavci, slugi itd): 300 g kruha ali 255 g krušne moke ali 450 g koruzne dnevno, ostalo kot zgoraj.

Posebna (na zelenem ozadju) za težke delavce: dnevno 400 g kruha ali 340 g krušne ali 600 g koruzne moke, mesečno 1300 g riža in 1300 gramov testenin, 400 g masčob, 500 g sladkorja in 150 g enotnega mila.

Krušna moka se sme nadomestiti s koruzno in obratno.

Izdana so tudi posebna določila za gostilne.

Službeni list za Ljubljansko pokrajino

79. kos z dne 1. oktobra je objavljal:

Naredbo Vis. Komisarja o določbah o inspekciji dela ter dopolnitve določbe Vis. Komisarja in pravilnik za izvrševanje naredbe o ukrepih za zaščito javnega reda.

80. kos z dne 4. oktobra pa je objavil:

Naredbe Vis. Komisarja: Razširitev veljavnosti naredb na občine, ki so šele po ustanovitvi Ljubljanske pokrajine prišle pod neposredno italijansko upravo — Predpisi za oddajanje opremljenih sob v podnajem — Čas za odpiranje in zapiranje trgovinskih in obrtnih obratovalnic in pisarn v Ljubljanski pokrajini — Odločbo o postavitvi sekvestra zavarovalni družbi »Jugoslovanski Feniks«.

Naredba o odpiranju in zapiranju obratov velja od ponedeljka dalje

Združenje trgovcev opozarja člane, da stopi naredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratov v veljavo v ponedeljek 13. t. m.

Iz italijanskega gospodarstva

Zitne premije — 200 lir za vsak hektar posejane pšenice ali ječmene ter 40 lir za zgodnje vrste pšenice — pomenijo za državo izdatke nad eno milijardo lir, so pa velikega gospodarskega pomena, ker zvišujejo kmetijsko proizvodnjo.

Za nakup metana in drugih plinov za avtomobilski pogon bodo od 1. novembra dalje delili nakazila pokrajinski korporacijski svet, okrajni inspektorati za civilno motorizacijo pa bodo izdajali posebne bone za vozila, ki so v javni službi. Vsak bon bo dajal pravico do 2,5 kubičnih metrov plina, veljal pa bo samo za tisti mesec, v katerem je bil izstavljen. Odmera bo naslednja: avtomobili 60, avtobusi do 15 konjskih sil 60, avtomobili v najemu od 16 do 20 konjskih sil 100, avtobusi od 20 do 30 konjskih sil 160, avtobusi z več ko 30 konjskimi silami 200, avtobuski v mestih z do 100.000 prebivalci 150, v mestih od 100 do 500 tisoč prebivalcev 150, v večjih mestih pa 200 kubičnih metrov.

Kmetijski strokovnjaki iz vse Albanije so te dni v navzočnosti kraljevega namestnika in predsednika višjega fašističnega korporacijskega sveta zborovali v Tirani ter razpravljali o zvišanju in izboljšanju kmetijske proizvodnje v Albaniji.

Produksijski davek na umetno svilo je bil globalno določen za dobo do konca junija 1942. Družba Snia Viscosa bo s podjetji svojega koncerna plačala 72,8% vsa tega davka (doslej 69,5%), kar pomeni, da pridejo skoraj tri četrtine vse italijanske produkcije umetne svile na ta koncern.

Nova paroplovna družba je bila ustanovljena v Zadru, da bo uvedla reden promet med Benetkami in Ancono na eni ter Zadrom, Starim Zadrom, Šibenikom, Trogirami in Splitom na drugi strani.

Klanje svinj za domačo potrošnjo je bilo v tržaški pokrajini dovoljeno s 1. oktobrom. Lastnik sme zaklati 1 svinjo za družino do 6 oseb, za družino od 6 do 12 oseb sme zaklati 2 svinji, za družino, ki imajo več ko 12 oseb pa tri. Pred zakolom mora dobiti dovoljenje od svoje občine.

Cene kruha so za tržaško komuno določene takole: v kosih do 50 gramov kakršne koli oblike stane kg 2,55, v kosih do 100 gramov v obliki štruce 2,35, v kosih do 200 gramov samo v obliki štruce pa 2,55 lir kilogram.

Ze v 24 urah barva, plesira in kemično snovi, obleke, klobuki, škrobi in svetilolika, orodja, nite in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul.

Telefon št. 22-72.

Obvezna prijava sprememb pri terjatvah, dolgovih in vrednostnih papirjih

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Ustanove, organi in uradi bivše jugoslovanske države in bivše dravske banovine, druge javne in avtonomne ustanove, finančni in kreditni zavodi, trgovinske družbe, zasebne združbe, verske družbe, kakor tudi fizične osebe morajo prijaviti do vstetega 20. oktobra 1941-XIX Hranilnici Ljubljanske pokrajine na posebnem obrazcu spremembe, nastale po dnevu prijave, vložene v smislu naredb z dne 25. aprila 1941-XIX št. 8, 17. maja 1941-XIX št. 26 in 24. maja 1941-XIX št. 30:

glede terjatev in dolgov v kakršni koli valuti pri ustanovah in osebah katerega koli državljanstva, ki imajo svoj sedež ali svoje bivališče zunaj ozemlja kraljevine Italije, ozemelj Italijanske Afrike ali Italijanskih posestev in Albanije, ali ki so plačljivi v inozemstvu;

glede delnic, obveznic in kreditnih papirjev v kakršni koli valuti, izdanih po ustanovah ali fizičnih ali pravnih osebah, ki imajo svoj sedež ali bivališče zunaj ozemlja kraljevine Italije, ozemelj Italijanske Afrike, Italijanskih posestev in Albanije, ali ki so plačljivi v inozemstvu.

Spremembe, ki še nastanejo, se morajo prijaviti trimesečno, in sicer do vstetega 15. januarja, aprila, julija in oktobra.

Clen 2. — V istem roku, do vstetega 20. oktobra 1941-XIX, morajo banke, bankirji, menjalnice in vobče družbe, tvrdke in ustanove, ki imajo tekoče račune v drugi valuti, razen v lirah in albanskih frankih, s fizičnimi ali pravnimi osebami, ki imajo svoje bivališče ali svoj sedež v kraljevini Italiji, na ozemlju Italijanske Afrike, v Italijanskih posestvih ali v Albaniji, sporočiti na posebnem obrazcu Hranilnici Ljubljanske pokrajine saldo teh računov.

Spremembe, ki še nastanejo pri teh računih, se morajo prijaviti v rokih, določenih v zadnjem odstavku člena 1.

Clen 3. — Ni prijave obveznosti iz člena 1. za terjatve in dolgove iz izvoznega in uvoznega blagovnega prometa, opravljenega na podstavi dovolila, izdanega po Visokem komisarju za Ljubljansko pokrajino.

Clen 4. — Sprememba, ki obvezuje za prijavo, je tudi dejstvo, da pridobi ali je pridobila fizična ali pravna oseba, ki ni imela kaj prijaviti v predpisanih rokih, iz katerega koli naslova terjatve ali vrednostne papirje ali da je postala dolžnica po teh rokih ali pa se je naselila na ozemlju Ljubljanske pokrajine po teh rokih.

Clen 5. — Ne glede na prijavo iz člena 1. je brez predhodnega dovolila Visokega komisarja prepovedano trgovanje z delnicami, obveznicami in kreditnimi papirji, tudi če so v dinarjih, izdanimi od ustanov ali oseb, ki imajo svoj sedež ali svoje bivališče zunaj ozemlja kraljevine Italije in Albanije, ozemelj Italijanske Afrike in Italijanskih posestev ali ki imajo svojo imovino na ozemljih, ki niso pripojena kraljevini Italiji, dasi imajo svoj sedež ali bivališče v Ljubljanski pokrajini.

Clen 6. — Tiste fizične ali prav-

ne osebe iz člena 1., ki imajo svoje bivališče, stanovališče ali sedež v občinah Ljubljanske pokrajine, ki so prišle pod neposredno upravo civilnega komisariata za slovensko ozemlje, zasedeno po italijanski vojski oz. Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino po objavi naredb z dne 25. aprila 1941-XIX št. 8, 17. maja 1941-XIX št. 26 in 24. maja 1941-XIX št. 30 ali pa, ko so v teh določeni roki že pretekli in ki zato tamkaj odrejenih prijav niso mogle napraviti, morajo to storiti do vstetega 20. oktobra 1941-XIX.

Clen 7. — Kršitve določb te naredb se ugotavljajo in kaznujejo po členu 12. Ducejevega razglasa z dne 24. aprila 1941-XIX, objavljenega v Uradnem listu kraljevine Italije št. 98 z dne 25. aprila 1941-XIX, nabitega dne 28. aprila 1941-XIX na razglasni deski kr. civilnega komisariata in objavljenega v Službenem listu kr. civilnega komisariata za zasedeno slo-

vensko ozemlje z dne 30. aprila 1941-XIX, št. 288/35.

Clen 8. — Ta naredba stopi takoj v veljavo in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 30. sept. 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Rudarstva v Romuniji in Bolgariji

Za dokaz, da je v deželah južno-vzhodne Evrope dosti neizkoriščenega prirodnega bogastva, navaja »Südost-Echo« primere iz rudarstva Romunije in Bolgarije.

V Romuniji se je začela razvijati težka industrija šele po svetovni vojni in dolga leta je bila samo tujemu kapitalu v korist, domovini pa v škodo, ker je bilo domače delavstvo zelo slabo plačano in ker niso bila izkoriščena že davno ugotovljena ležišča rud. S sistematičnim delom se je pričelo šele l. 1939., ko so bile ustanovljene nemško-romunske industrijske družbe. Razvoj industrije dolga leta ni bil v skladu s proizvodnjo surovin, poleg tega pa tudi ni bilo poskrbljeno za porast surovinne proizvodnje.

Tako so dala ležišča železne rude l. 1925. samo 107.384 ton, pred tremi leti okrog 140.000 ton, strokovnjaki pa menijo, da bi se moglo dobiti povprečno 600.000 ton na leto, pri čemer bi bila kapaciteta plavžev izkoriščena do 60%.

Podobno je s premogom. Pridobivanje je dolga leta daleč zaostajalo za uradnimi in strokovnjaškimi cenitvami. Proizvodnja črnega premoga znaša v zadnjih letih povprečno 290.000 ton na leto, proizvodnja rjavega premoga pa se je že posrečilo dvigniti. L. 1938. je znašala 1,76 milijona ton, lani pa že 2,38 milijona ton.

Romunija ima tudi precej bakra, kroma, pirita, svinca, antimona in živega srebra, boksita pa dovolj za večjo industrijo aluminija.

V Bolgariji pa močno omejujejo produktivnost rudnikov in izkoriščanje vsega rudnega bogastva velike transportne ovire. Državni premogovnik Pernik daje povprečno 200.000 ton premoga na mesec, drugi državni premogovnik Bobov dol pa je moral zaradi slabih prometnih zvez znižati svojo proizvodnjo na dnevni 500 ton.

Prvi bakreni rudnik je začel obratovati v Bolgariji l. 1905. in kmalu so mu sledili novi ter je znašala proizvodnja l. 1909. nekaj nad 19.000 ton. Pozneje so nekateri bakreni rudniki po več let počivali in proizvodnja je le redkokdaj presegla letnih 20.000 ton; čeprav so cenili gotovo proizvodjalno možnost na 250.000 ton.

Težave madžarske tekstilne industrije

opisuje »Südost-Echo« takole: Uvoz bombaža in jute je popolnoma preprečen. Izostale so začasno tudi dobave bombaža iz Turčije. Industrija bombaža in jute je na Madžarskem močno razvita. Številna, moderno opremljena velika podjetja so prej delala tudi za izvoz, zdaj je pa treba skrbeti, da bi mogla zadostiti domačim potrebam. Madžarski tekstilni industriji so doma na razpolago sicer precejšnje količine konoplje, lanu in volne, a da bi bilo lanu dovolj, bi morali lanene njive od dosedanjih 13.000 razširiti na najmanj 20.000 katastralnih orolov. Uporaba umetne svile in stanične volne namesto bombaža bo možna šele v doglednem času v omejenem obsegu. Najtežji je položaj industrije jute. Konoplje ne kaže uporabljati, ker je predraga. Vsem panogam tekstilne industrije se tako obeta še najboljša pomoč od zbiranja odpadkov in ostankov, ki bo sistematično organizirano in izvedeno v vsej državi.

KNJIGOVEZNICA LJUDSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štruce, journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

UNA TAZZA DI CAFFE DI MALTO E UNA TAZZA DI SALUTE!
SKODELICA SLADNE KAVE JE SKODELICA ZDRAVIA!

Caffè di malto Kneipp
Kneippova sladna kava

Gospodarske vesti

Visoki Komisar je postavil vse poslovanje »Jugoslovanskega Feniksa«, zav. družbe, na ozemlju Lj. pokrajine, pod sekvester ter imenoval za sekvestra g. odvetnika Nina de Petrisa.

Italijansko-hrvatska trgovinska pogajanja, ki so bila v Benetkah od 27. do 30. septembra, so bila uspešno zaključena. Vodja hrvatske delegacije minister dr. Košak je po zaključku pogajanj izjavil, da je z doseženim rezultatom zelo zadovoljen.

Prodaja kož in usnja je na Hrvatskem prepovedana od 1. do 10. oktobra.

Blagovne tarife v prometu med Hrvatsko in Nemčijo so bile zvišane za 50%.

Vse rubeži proti kmetom so po odredbi hrvatske vlade na Hrvatskem ustavljene za tri mesece.

Karte za obleko dobe na Hrvatskem samo tisti, ki dokažejo, da nimajo razen svečanih oblek več ko dve obleki in dva plašča, ženske pa dobe karto, če nimajo več ko tri obleke in sezone obleke.

Med Hrvatsko in Srbijo je bil dosežen sporazum o železniškem blagovnem prometu med obema državama.

4000—4500 vagonov sladkorja bo potrebovala Hrvatska na leto, proizvedla pa ga bo komaj eno tretjino. Dve tretjini njej potrebnega sladkorja bo torej morala uvoziti. Sladkor se je podražil in velja sedaj 22,40 kun za kilogram.

Cene tobanih izdelkov so bile v Srbiji zvišane. Tudi cena soli je bila zvišana.

Veliko blagovno skladišče na Savi, ki se gradi že več let, bo letošnjo jesen gotovo.

Sej civilne uprave na Sp. Stajerskem je odredil, da morajo vsi rejci kokoši ali rac v določenem roku oddati po najmanj eno jajce od vsake živali.

V kranjskem okraju je bilo nabranih 167.000 kg jagod. Mnogo so nabrali ljudje tudi malin in gob.

Med Bolgarsko in Romunsko je bil sklenjen plačilni dogovor, po katerem se vsa njih medsebojna plačila urejajo po berlinski klirinški centrali.

Loterijsko posojilo v višini 100 milijonov pengov je razpisala madžarska vlada. Posojilo naj služi kritju izrednih vojnih izdatkov.

Nemčija kontrolira danes 550 milijonov ton premogovne izkopnine, kakor navaja Agit. Nemška lastna proizvodnja premoga znaša 200 milijonov ton, lignita pa 230 milijonov ton. Poleg tega kontrolira Nemčija 38 milijonov ton poljske, 30 milijonov ton belgijske, 14 milijonov ton holandske in 34 milijonov ton francoske premogovne proizvodnje.

Da se zagotovi za japonsko oboroževanje potrebno železo, je bila na Japonskem ustavljena proizvodnja 250 proizvodov iz železa in jekla.

Na Japonskem je bila prepovedana vožnja z vsemi zasebnimi vozili na bencinski pogon.

Čitajte »Trgovski list«!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

je največji slovenski pupilarnovarni denarni zavod. Dovoljuje posojila na menice in vknjižbe

Za vse vloge in obveze hranilnice **jamči** Mestna občina Ljubljanska